

The Development of Learning Achievement in Thai Literature on “Lilit Taleng Phai” of Matthayomsuksa 5 Students Using the CIPPA Learning Management Model with an Electronic Book

Suda Sadee^{1*} and Pasuda Pakapol²

¹ Master's degree student in Curriculum Innovation and Learning Management, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

² Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: jsudasadee@gmail.com

ABSTRACT

The objectives of this research were: (1) to develop and evaluate the effectiveness of the CIPPA learning management model with an electronic book, (2) to compare the learning achievement of Matthayomsuksa 5 students before and after using the CIPPA learning management model with an electronic book, (3) to investigate the satisfaction of Matthayomsuksa 5 students towards the CIPPA learning management model with an electronic book. The sample comprised 34 students from Matthayomsuksa 5 at Saparachinee 2 School in the first semester of the academic year 2024, selected through simple random sampling. Research instruments included (1) an electronic book on “Lilit Taleng Phai”, (2) lesson plans using the CIPPA learning management model with an electronic book, (3) a learning achievement test, and (4) a student satisfaction assessment. Data were analyzed using mean, standard deviation, Meguigans Effectiveness Index (E_1/E_2) and a t-test for dependent samples. The research findings demonstrated that: 1) The CIPPA learning management model integrated with the electronic book attained an effectiveness index of 81.11/81.78. 2) The academic achievement in Thai literature on “Lilit Taleng Phai” among Matthayomsuksa 5 students significantly improved after implementing the CIPPA learning management model with an electronic book ($p < 0.05$). 3) Matthayomsuksa 5 students expressed high satisfaction with the CIPPA learning management model integrated with the electronic book, rating their overall satisfaction at the highest level.

Keywords: CIPPA Learning Management Model, Electronic Book, Learning Achievement, Thai Literature

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

สุดา สะดี^{1*} และ ภาสุดา ภาคาผล²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชานวัตกรรมหลักสูตรและการจัดการการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

² ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: jsudasadee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนสภาราชินี 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 34 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย (2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย และ (4) แบบสอบถาม ความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดัชนีประสิทธิผล (E_1/E_2) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test for dependent samples) ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 81.11/81.78 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผู้เรียนพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบซิปปา, หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, วรรณคดีไทย

© 2025 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การเรียนรู้วรรณคดีไทยมีความสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ โดยช่วยเสริมสร้างความรู้ ความคิด และทักษะ รวมถึงการเข้าใจวัฒนธรรมและประเพณีของไทยในอดีต ซึ่งเกี่ยวข้องกับสังคมและประวัติศาสตร์ วรรณกรรมยังฝึกทักษะการคิด วิเคราะห์ การตีความ และการวิจารณ์ พร้อมทั้งปลูกฝังคุณธรรมและการใช้ภาษาไทยอย่างงดงาม ดังที่ กิตติยา รัศมีแจ่ม (2561) กล่าวไว้ว่า วรรณคดีสะท้อนจินตนาการและความรู้สึกของผู้แต่งที่ถ่ายทอดผ่านสังคมและค่านิยมในอดีต สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2566) กำหนดให้มีการเรียนวรรณคดีไทยในทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ และวิจารณ์เนื้อหาได้ตามตัวชี้วัด และนำข้อคิดไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความเข้าใจ วิเคราะห์ และเห็นคุณค่าของวรรณคดี พร้อมทั้งสามารถเผยแพร่ความรู้และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียนการสอนวรรณคดีไทยยังคงเผชิญปัญหาที่ส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการบรรยายจากตำราทำให้ขาดการสร้างสรรคกิจกรรมที่ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน รวมถึงการวิเคราะห์เนื้อหาไม่เป็นไปตามตัวชี้วัด ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความสนใจและขาดความร่วมมือในกลุ่ม ส่งผลต่อคะแนนสอบและทัศนคติต่อวิชาวรรณคดี ซึ่งปัญหานี้สะท้อนให้เห็นจากงานวิจัยของ ณิชนันท์ จูด้วง (2565) ที่ชี้ว่าผู้สอนขาดการปรับรูปแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับจำนวนและความแตกต่างของผู้เรียน ขณะที่ผู้เรียนมองว่าวรรณคดีเป็นเรื่องล้าหลัง ไม่น่าสนใจ สร้างภาพลบและความเบื่อหน่ายต่อการเรียนวิชานี้

อนึ่ง เพื่อแก้ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้วรรณคดีและเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมทั้งส่งเสริมทัศนคติที่ดีของผู้เรียนต่อวิชานี้ ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทิสนา แคมมณี (2563) ที่เสนอว่ารูปแบบการเรียนรู้แบบซิปปา (CIPPA Learning Model) ซึ่งประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ได้แก่ การทบทวนความรู้เดิม การค้นคว้าความรู้ใหม่ การเชื่อมโยงและเข้าใจความรู้ การแลกเปลี่ยนในกลุ่ม การสรุปและจัดระเบียบความรู้ การฝึกปฏิบัติและนำเสนอผลงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและร่วมมือกันในการเรียนรู้ กระบวนการนี้ได้รับการทดลองและนำไปใช้พัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลงานวิจัยของ ปกรณ์ รัตนทำ (2561), ปฐมรัตน์ มาระโกชน (2563), ณฐาพัชร วรพงศ์พัชร และจริยา ศิราพร (2567) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการนำรูปแบบซิปปาไปประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสมสามารถพัฒนาทั้งความรู้ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ และทัศนคติของผู้เรียนให้ดีขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางที่ผู้สอนสามารถปรับใช้ตามบริบทของรายวิชาแต่ละรายเพื่อเสริมสร้างผลสัมฤทธิ์และทัศนคติเชิงบวกต่อวิชาวรรณคดี

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจำเป็นต้องใช้สื่อการสอนและเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ เพิ่มประสิทธิภาพ และสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สื่อการสอนโดยเฉพาะหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) ซึ่งมีคุณลักษณะเชื่อมโยงเนื้อหา เว็บไซต์ และการโต้ตอบ จึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น เข้าถึงข้อมูลและแบบฝึกหัดได้สะดวก รวมทั้งสามารถเพิ่มเติมข้อมูลและมัลติมีเดีย เช่น ภาพเคลื่อนไหว เสียง ได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้การเรียนรู้รวดเร็วขึ้น และสามารถตอบสนองความต้องการทั้งในระบบและนอกระบบ ตลอดจนตามอัธยาศัย (จิตรภา กาวิชัย และอภิชา แดงจำรูญ, 2564) ซึ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จึงเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาความรู้ ทักษะวิเคราะห์ และเพิ่มแรงจูงใจในการเรียน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความคิด และมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ในขณะที่หนังสืออิเล็กทรอนิกส์สามารถกระตุ้นความสนใจ และช่วยให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาได้รวดเร็ว สะดวก ตามที่ตนสนใจ ดังที่ โซคอนันต์ งอยผาสา (2558) กล่าวถึง การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิดวิเคราะห์จากการทบทวนความรู้ การศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ และการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนรู้ช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในการศึกษาค้นคว้า และผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เพื่อลดข้อจำกัดจากการอ่านหนังสือทั่วไป และช่วยในการทบทวนบทเรียนของผู้เรียน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนและชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนวิชาภาษาไทย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ ซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Designs) ประเภทการวิจัยแบบก่อนทดลอง (Pre-Experimental Designs) ดำเนินการทดลองตามแบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวสอบก่อนและสอบหลัง (The One-Group Pretest-Posttest Design) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสภาราชินี 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 7 ห้อง จำนวน 239 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนสภาราชินี 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 34 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีจับสลากโดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยมี 4 ชนิด ดังนี้

2.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย จำนวน 1 เล่ม แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ภูมิหลังที่มา ตอนที่ 2 สงครามยุทธหัตถี และตอนที่ 3 คุณค่าของวรรณคดี ดำเนินการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามทีออกแบบไว้ ซึ่งประกอบด้วย 1) หน้าปก 2) คำชี้แจงสำหรับครู 3) คำชี้แจงสำหรับนักเรียน 4) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สารบัญ 6) แบบทดสอบก่อนเรียน 7) เนื้อหา 8) ใบงาน 9) แบบทดสอบหลังเรียน 10) เฉลย และ 11) บรรณานุกรม นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้มาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ (five-level Likert scale) พบว่าความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.05) และนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผ่านการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดสอบประสิทธิภาพ (E_1/E_2)

2.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สำหรับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง ดังนี้

1) ภูมิหลังที่มา	จำนวน 2 ชั่วโมง
2) วิเคราะห์เนื้อเรื่อง	จำนวน 2 ชั่วโมง
3) วิเคราะห์ตัวละคร	จำนวน 2 ชั่วโมง
4) วิเคราะห์ลักษณะเด่น	จำนวน 2 ชั่วโมง
5) พินิจคุณค่าวรรณคดี	จำนวน 2 ชั่วโมง

แล้วจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสม แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนประเภทมาตราประมาณค่าแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ (five-level Likert scale) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ทุกแผนล้วนมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$, S.D. = 0.05) และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ จากนั้นจัดพิมพ์เป็นเอกสารฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ซึ่งเป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อ และเสนอต่ออาจารย์ ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ด้านเทคโนโลยีการศึกษาและด้านการวัดและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและจุดประสงค์การเรียนรู้ พบว่า แบบทดสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 40 ข้อ เมื่อปรับปรุงแล้วนำไปทดลอง (Try out) กับผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/2 จำนวน 36 คน ซึ่งเป็นผู้เรียนที่เคยได้รับการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายมาแล้ว นำผลการทดลองมาใช้วิเคราะห์หาความยาก-ง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) พิจารณาเลือกข้อคำถามที่มีค่าความยาก-ง่าย อยู่ระหว่าง 0.22-0.67 และค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.22-0.62 เพื่อนำมาสร้างเป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ ซึ่งครอบคลุมจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาทั้งหมด แบบทดสอบทั้งฉบับซึ่งบรรจุข้อคำถาม จำนวน 30 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.81 จากนั้นจัดพิมพ์เป็นแบบทดสอบฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นมาตรประมาณค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ (five-level Likert scale) จำนวน 20 ข้อ กำหนดประเด็นในการประเมิน 4 ด้าน คือ 1) ด้านบรรยากาศการเรียนรู้ 2) ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ 3) ด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนรู้ และ 4) ด้านประโยชน์ที่ได้รับ แล้วจึงเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับพฤติกรรมชีวิต ด้านความพึงพอใจของผู้เรียน พบว่า แบบสอบถามมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 20 ข้อ จากนั้นจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 การจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

3.2 ผู้เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ต่อการจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ อยู่ในระดับมาก

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ติดต่อประสานงานสถานศึกษาในการเก็บรวบรวมข้อมูล และปฐมนิเทศผู้เรียน ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

4.2 ผู้เรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน (pre-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ซึ่งเป็นแบบทดสอบประเภทปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 1 ชั่วโมง

4.3 จัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 5 แผน รวม 10 ชั่วโมง

4.4 ผู้เรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน (post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

4.5 ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

4.6 นำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย และคะแนนจากแบบสอบถามความพึงพอใจมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับด้วยวิธีการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

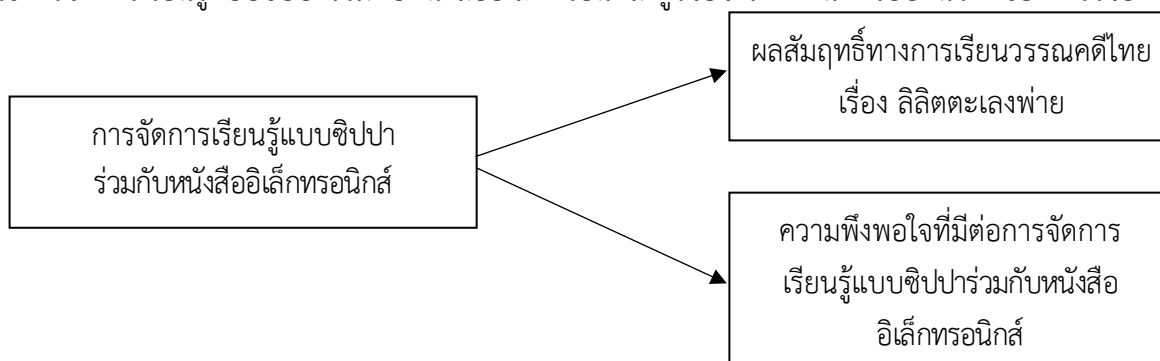
5.1 วิเคราะห์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และประเมินประสิทธิผลการเรียนรู้ด้วยค่าดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index: E.I.)

5.2 วิเคราะห์ผลต่างของคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กัน

5.3 วิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้เรียนในการจัดการเรียนรู้แบบชิปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการหาประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.1 การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการทดสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย

การหา ประสิทธิภาพ	จำนวนผู้เรียน (คน)	ประสิทธิภาพของกระบวนการ		ประสิทธิภาพของผลลัพธ์		E ₁ / E ₂
		$\bar{X}$	ร้อยละ E ₁	$\bar{X}$	ร้อยละ E ₂	
รายบุคคล	3	63.67	81.62	24.33	81.11	81.62/81.11
กลุ่มเล็ก	9	63.44	81.34	24.44	81.48	81.34/81.48
ภาคสนาม	30	63.27	81.11	24.53	81.78	81.11/81.78

จากตารางที่ 1 พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้แก่ แบบรายบุคคล เท่ากับ 81.62/81.11 แบบกลุ่มเล็ก เท่ากับ 81.34/81.48 และแบบภาคสนาม เท่ากับ 81.11/81.78 โดยการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดี เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายได้

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคุณภาพในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการหาคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

แผนที่	แผนการจัดการเรียนรู้	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1	ภูมิหลังที่มา	4.92	0.08	มากที่สุด
2	วิเคราะห์เนื้อเรื่อง	4.93	0.05	มากที่สุด
3	วิเคราะห์ตัวละคร	4.90	0.02	มากที่สุด
4	วิเคราะห์ลักษณะเด่น	4.90	0.07	มากที่สุด
5	พินิจคุณค่าวรรณคดี	4.91	0.04	มากที่สุด
	เฉลี่ยรวม	4.91	0.05	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.91$, S.D.=0.05) และเมื่อพิจารณารายแผน พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์เนื้อเรื่อง ($\bar{X}=4.93$, S.D.=0.05) แผนการจัดการเรียนรู้ภูมิหลังที่มา ($\bar{X}=4.92$, S.D.=0.08) แผนการจัดการเรียนรู้พินิจคุณค่าวรรณคดี ($\bar{X}=4.91$, S.D.=0.04) แผนการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ลักษณะเด่น ($\bar{X}=4.90$, S.D.=0.07) และแผนการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ตัวละคร ($\bar{X}=4.90$, S.D.=0.02) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งก่อนและหลัง การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทั้งก่อนและหลังการทดลอง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	จำนวน	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่า t	Sig.
ก่อนการทดลอง	34	30	12.03	3.66	30.124	.000
หลังการทดลอง	34	30	24.68	2.78		

หมายเหตุ: * $p \leq 0.05$

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 12.03 ($\bar{X}=12.03$, S.D.=3.66) และค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้เท่ากับ 24.68 ($\bar{X}=24.68$, S.D.=2.78)

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

ผู้เรียนพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในระดับมากที่สุด ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

รายด้าน	$\bar{X}$	S.D.	การแปลผล
1. ด้านบรรยากาศการเรียนรู้	4.59	0.65	มากที่สุด
2. ด้านกิจกรรมการเรียนรู้	4.57	0.65	มากที่สุด
3. ด้านการใช้สื่อประกอบการเรียนรู้	4.61	0.64	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.55	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.58$, S.D.=0.63) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้เรียนพึงพอใจในสื่อประกอบการเรียนรู้มากที่สุด ($\bar{X}=4.61$, S.D.=0.64) รองลงมา คือ บรรยากาศการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.59$, S.D.=0.65) ตามด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.57$, S.D.=0.65) และประโยชน์ที่ได้รับ ($\bar{X}=4.55$, S.D.=0.57) ตามลำดับ

อภิปรายผล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.11/81.78 โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 ซึ่งหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ได้ผ่านขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบ ดำเนินการแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนที่เป็นระบบ ดำเนินการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามที่ได้ออกแบบไว้ ซึ่งประกอบด้วย 1) หน้าปก 2) คำชี้แจงสำหรับครู 3) คำชี้แจงสำหรับนักเรียน 4) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/จุดประสงค์การเรียนรู้ 5) สารบัญ 6) แบบทดสอบก่อนเรียน 7) เนื้อหา 8) ใบงาน 9) แบบทดสอบหลังเรียน 10) เฉลย และ 11) บรรณานุกรม จึงทำให้สะดวกต่อการใช้งาน มีภาพที่สัมพันธ์กับเนื้อหา สีสดใสสวยงาม และตัวอักษรมีขนาดเหมาะสม ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ตามเวลาและสถานที่ที่ตนเองสะดวก สอดคล้องกับ ภาวิณี ภูมิเอี่ยม (2558) พบว่า ผลการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก มีประสิทธิภาพ 80.41/81.33 สอดคล้องตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 สอดคล้องกับ ญฐาพัชร์ วรพงศ์พัชรและจริยา ศิราพร (2567) ซึ่งวิจัยพบว่า ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบซิปปาประกอบบทเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (e-book) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 85.97/83.87 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และสอดคล้องกับ López-Escribano, C., Valverde-Montesino, S., & García-Ortega, V. (2021) ที่พบว่า การใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยพัฒนาทักษะการรับรู้ทางเสียงและการเรียนรู้คำศัพท์ได้ดีเทียบเท่าหรือดีกว่าหนังสือพิมพ์ทั่วไป อีกทั้งยังมีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการรู้หนังสือมากกว่าวิธีการสอนแบบปกติหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่มีการปรับปรุงและมีการโต้ตอบสามารถพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ดีกว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ไม่มีการโต้ตอบ ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อการสอนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ด้านการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้แบบซิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย จำนวนทั้งหมด 5 แผน มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เพราะแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นได้ผ่านขั้นตอนและกระบวนการในการจัดทำอย่างเป็นระบบจากเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการตามแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2563) ที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามองค์ประกอบสำคัญ คือ 1) การให้ผู้เรียนสร้างความรู้จากประสบการณ์และข้อมูลที่ได้รับด้วยตนเอง 2) การให้ผู้เรียนเรียนรู้แบบกลุ่มที่ช่วยส่งเสริมการทำงานร่วมกัน 3) ความพร้อมในการเรียนรู้ ที่เน้นในด้านจิตใจและร่างกาย 4) การเรียนรู้ผ่านกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนในเชิงลึก 5) การถ่ายโอนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และผู้วิจัยได้นำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบซิปปามาเขียนแผนการจัดการเรียนรู้วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่ายร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีกระบวนการที่สำคัญ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การทบทวนความรู้เดิม ครูผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละเรื่องเพื่อช่วยในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การใช้คำถาม การทายภาพ การเล่นเกม การทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เคยเรียนได้ 2) การแสวงหาความรู้ใหม่ จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะมีการแบ่งเนื้อหาเป็นตอน ๆ เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและการเข้าถึง 3) การศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่และเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้กระบวนการกลุ่มโดยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาตามประเด็นที่ตัวเองได้รับมอบหมาย ศึกษา บันทึกและสรุปความรู้เพื่อที่จะนำไปอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มของตน 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ผู้เรียนแยกย้ายกลับมากลุ่มเดิมแล้วสลับกันอธิบายเนื้อหาที่ตนได้ศึกษามาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เมื่ออธิบายกันจนครบทุกประเด็น ทุกหัวข้อ ผู้เรียนร่วมกันสรุปและอภิปรายด้วยการทำใบงานหรือการเล่นเกมตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ 5) การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ผู้เรียนจะสรุปความรู้เรื่องที่เรียนจากการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การเล่นเกม การทำใบงาน การทำอินโฟกราฟิกในโปรแกรม CANVA เป็นต้น 6) การปฏิบัติและ

หรือแสดงความรู้และผลงานโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ จากใบงานในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ส่วนท้ายของเนื้อหาในแต่ละตอนและออกมาเสนอผลงานที่ได้จากการทำใบงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้

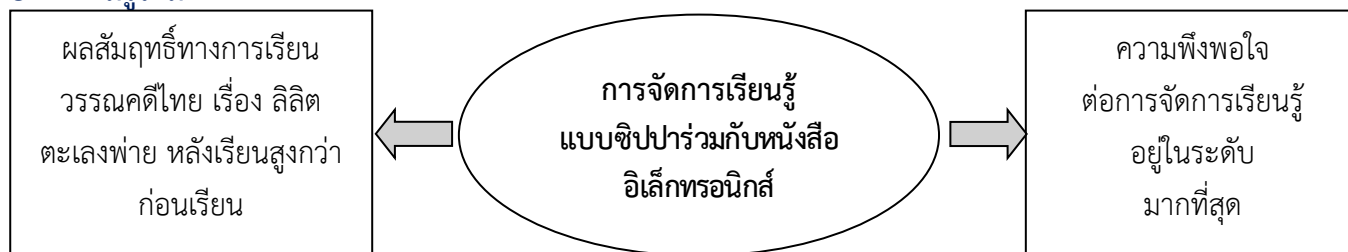
7) การประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายไปทำใบงาน และทำแบบทดสอบ จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณคดีตามแผนการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการค้นคว้าหาความรู้ ได้ใช้ความรู้ และทักษะในทางปฏิบัติ ทำงานร่วมกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ โดยผู้เรียนได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันในระหว่างเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เรียนมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับ Khair, U., Rihaan K, E., & Misnawati, M. (2022) ซึ่งศึกษาการสอนภาษาอินโดนีเซียในโรงเรียนประถมศึกษาโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือแบบอธิบายรายละเอียด เทคนิคลำดับเหตุการณ์ ทักษะการเขียนบรรยาย จากผลการวิจัย ผ่านการทดสอบแบบจำลองพบว่าผู้เรียนมีการเรียนรู้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังจะเห็นได้จากการที่คะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนสูงถึงร้อยละ 85 จึงสรุปได้ว่า การนำรูปแบบดังกล่าวไปใช้ถือว่าประสบความสำเร็จและสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนได้

2. ด้านการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการทำงานร่วมกัน โดยส่งเสริมการพัฒนาทักษะต่าง ๆ เช่น การคิด การค้นคว้าความรู้ สร้างชิ้นงานนำเสนอ และนำความรู้ไปปรับใช้ได้ พร้อมทั้งมีสื่อการสอนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยเร้าความสนใจ ผู้เรียนเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น ทำให้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ มาริสา เหมันต์ (2564) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการแต่งกลอนสุภาพหลังการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับอินโฟกราฟิก สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับ Asrowi, Hadaya & Muhammad (2019) ซึ่งศึกษาผลลัพธ์ของการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโต้ตอบต่อการเรียนรู้ ของนักเรียน พบว่าคะแนนเฉลี่ยของผู้เรียนหลังจากใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโต้ตอบในหัวข้อวิชาสังคมเพิ่มขึ้นเป็น 81.69 จากเดิม 26.91 คะแนน เมื่อเทียบกับคะแนนก่อนใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ ผลการทดสอบเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (81.69 เทียบกับ 64.75) ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบโต้ตอบช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในหัวข้อวิชาสังคมศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของสื่อดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน

3. ด้านความพึงพอใจในการได้รับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมและสร้างสรรค์ผลงานร่วมกับกลุ่ม ทำให้บรรยากาศในการเรียนส่งเสริมสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน มีการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน สามารถอภิปราย แสดงความคิดเห็น นำเสนอผลงานและร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรมได้ และยังรวมถึงความสัมพันธภาพที่ดีระหว่างผู้เรียนกับครูผู้สอนซึ่งตลอดการจัดการเรียนรู้ครูผู้สอนให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนอย่างเป็นกันเอง จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจที่ดี ซึ่งสอดคล้องกับ เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์ (2566) ที่พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปา ที่พัฒนาขึ้นอยู่ในระดับมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ โชคอนันต์ งอยผา (2558) ซึ่งพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พึงพอใจในระดับมากที่สุดกับการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา เนื่องจากผู้เรียนได้เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมและสร้างสรรค์ผลงานร่วมกับกลุ่ม มีการช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อน ๆ ผู้เรียนสามารถอภิปราย แสดงความคิดเห็น นำเสนอผลงาน และร่วมกันแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นขณะปฏิบัติกิจกรรมได้ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการทำงาน ซึ่งส่งผลให้มีความพึงพอใจที่ดีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และยังสอดคล้องกับ เบญจวรรณ เลิศทองคำ

และอลงกรณ์ อัสวโสรธรณ (2568) ที่พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบชิปปาร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชันโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากภาพที่ 2 การจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วรรณคดีไทย เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การทบทวนความรู้เดิม ครูผู้สอนใช้วิธีการที่หลากหลายตามแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละเรื่องเพื่อช่วยในการทบทวนความรู้ของผู้เรียน ได้แก่ การใช้คำถาม การทายภาพ การเล่นเกม การทดสอบ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ที่เคยเรียนได้ 2) การแสวงหาความรู้ใหม่จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ครูผู้สอนแบ่งกลุ่มให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งจะมีการแบ่งเนื้อหาเป็นตอน ๆ เพื่อความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและการเข้าถึง 3) การศึกษาและทำความเข้าใจข้อมูลความรู้ใหม่และเชื่อมโยงกับความรู้เดิม เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนใช้กระบวนการกลุ่มโดยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจเนื้อหาตามประเด็นที่ตัวเองได้รับมอบหมาย ศึกษา บันทึกและสรุปความรู้เพื่อที่จะนำไปอธิบายให้สมาชิกในกลุ่มของตน 4) การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ผู้เรียนแยกย้ายกลับมากลุ่มเดิมแล้วสลับกันอธิบายเนื้อหาที่ตนได้ศึกษามาจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เมื่ออธิบายกันจนครบทุกประเด็น ทุกหัวข้อ ผู้เรียนร่วมกันสรุปและอภิปราย ด้วยการทำใบงานหรือการเล่นเกมที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ 5) การสรุปและจัดระเบียบความรู้ ผู้เรียนจะสรุปความรู้เรื่องที่เรียนจากการทำกิจกรรมกลุ่ม ได้แก่ การเล่นเกม การทำใบงาน การทำอินโฟกราฟิกในโปรแกรม CANVA เป็นต้น 6) การปฏิบัติและหรือแสดงความรู้และผลงานโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้เรียนทำกิจกรรมต่าง ๆ จากใบงานในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ส่วนท้ายของเนื้อหาในแต่ละตอน และออกมาเสนอผลงานที่ได้จากการทำใบงานและกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ 7) การประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องลิลิตตะเลงพ่ายไปทำใบงาน และทำแบบทดสอบ

ผลการวิจัย

จากการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ 1) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ลิลิตตะเลงพ่าย มีประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 81.11/81.78 สอดคล้องตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 80/80 2) แผนการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีความเหมาะสมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้เรียนพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาร่วมกับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ครูผู้สอนต้องอธิบายชี้แจงขั้นตอนการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และเตรียมห้องเรียนที่มีคอมพิวเตอร์ หรือห้องเรียนที่มีความเร็วของสัญญาณอินเทอร์เน็ต เพื่ออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติกิจกรรม

1.2 การจัดการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ครูผู้สอนควรเตรียมใบงานสำรอง ในกรณีที่ผู้เรียนไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์เทคโนโลยี

1.3 ในการจัดการเรียนรู้แบบชิปปาควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสม

1.4 ในการจัดการเรียนรู้แต่ละครั้ง ครูผู้สอนควรให้การเสริมแรง เช่น กล่าวชมเชย ให้รางวัล เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจและมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการวิจัยและพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เนื้อหาสาระอื่น ๆ หรือพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะทางการอ่าน ทักษะการเขียน

เอกสารอ้างอิง

- จิตรภา กาวิชัย และ อภิชา แดงจำรูญ. (2564). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่องเศษส่วน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนคลองหนองใหญ่ (ทองคำ ปานข้าอนุสรณ์). *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย*, 5(2), 232-251.
- โชคอนันต์ งอยผลา. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เรื่อง พื้นที่ผิวและปริมาตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).
- ณฐาพัชร วรพงศ์พัชร และ จริยา ศิราพร. (2567). การพัฒนาการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้แบบชิปปาประกอบบทเรียนหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง การทำงานของคอมพิวเตอร์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศรีสุธรรมภูมิปริทรรศน์*, 2(1), 11.
- ณชนันท์ จูด้วง. (2565). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีเรื่อง นิราศภูเขาทอง โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ CIPPA MODEL ร่วมกับเกม สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- ทศนา แหมมณี. (2563). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้ เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 24). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- เบญจวรรณ เลิศทองคำ และ อลงกรณ์ อัสวโสรธร. (2568). การพัฒนาทักษะการแต่งคำประพันธ์ประเภทอินทริเขียรฉันท์ 11 และทักษะการคิดสร้างสรรค์ โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบชิปปา ร่วมกับเทคนิคเกมมิฟิเคชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6. *วารสารสังคมศาสตร์ปัญญาพัฒน์*, 7(1), 289-302.
- ปกรณ รัตนท่า. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ผสมผสานตามรูปแบบชิปปาที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม).
- ปฐมารัตน์ มาระโภชน. (2563). การจัดการเรียนรู้รูปแบบชิปปา (CIPPA Model) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. *วารสารการบริหารและการจัดการ*, 10(1), 24-37.
- เปรมฤดี ม่อมพะเนาว์. (2566). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้วิชาภาษาไทยเรื่องราชาธิราช ตอนสมิงพระรามอาสา โดยใช้รูปแบบการสอนชิปปา (CIPPA Model) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร).

- ภาวิณี ภูมิเยี่ยม. (2558). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี 11 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- มาริสา เหมันต์. (2564). การพัฒนาความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ประเภทกลอนสุภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอน CIPPA ร่วมกับอินโฟกราฟิก. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2566). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2566). สืบค้นจาก https://www.bankhaomaka.ac.th/_files_school/27100534/data/27100534_1_20230812-183818.pdf.
- Khair, U., Rihan K, E., & Misnawati, M. (2022). Indonesian language teaching in elementary school: Cooperative learning model explicit type instructions chronological technique of events on narrative writing skills from interview texts. *Linguistics and Culture Review*, 6(S2), 172-184.
- López-Escribano, C., Valverde-Montesino, S., & García-Ortega, V. (2021). The impact of e-book reading on young children's emergent literacy skills: An analytical review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(12), 6510.